

8.0101 פניות גורמים אזרחיים - חובת מתן תשובה והנמקה

כללי

1. החוק לתיקון סדרי מנהל (החלטות והנמקות), התשי"ט 1958-, קובע חובת מתן תשובה במועד וחובת הנמקה בכל הנוגע להתייחסותם של עובדי ציבור, וחיילי צה"ל בכללם, לפניות הציבור אליהם, להשתמש בסמכויותיהם על-פי דין.

מטרה

2. מטרת הפקודה הינה להבהיר את ההסדרים הקבועים בחוק סדרי המנהל (החלטות והנמקות), התשי"ט 1958- ולהוסיף עליהם.

הגדרות

3. לצורך פקודה זו יחולו ההגדרות הבאות:

א. "חייל" - הגורם המוסמך בצבא לטפל בפניות חיילים או בפניות אזרחים ו/או להפעיל סמכויות על-פי דין בנוגע להם, לרבות אזרח עובד צה"ל.

ב. "גורם פונה" - לרבות חיילים.

ג. "דין" - לרבות הוראות הפיקוד העליון, פקודות המטכ"ל ופקודות כלליות אחרות המחייבות בצבא.

חובת מתן תשובה במועד

4. חייל, שקיבל פנייה בכתב מגורם אזרחי והוא מוסמך על-פי דין לטפל בנושא הפנייה, ישיב לפונה בהקדם, אך לא יאוחר מ- 45 ימים מיום קבלת הפנייה.

5. למרות האמור לעיל, ניתן לעכב מתן תשובה אף מעבר ל- 45 ימים מיום קבלת הפנייה, במקרים הבאים:

א. הפנייה מעוררת שאלה הדורשת חקירה על-פי דין.

ב. כאשר נקבע בדין מועד אחר למתן תשובה. במקרה זה יש להודיע לפונה את המועד הקבוע בדין למתן תשובה לפנייתו.

ג. כשמתברר שהפנייה מעוררת שאלה, שדורשת בדיקות או דיונים נוספים. במקרה זה יש להודיע לפונה, במידת האפשר, מהם הבדיקות או הדיונים הנוספים, הנדרשים לצורך מתן תשובה לפנייתו.

ד. כשקיימים לגבי נושא הפנייה הסדרים שלפיהם המועד לדיון בפנייה הוא מאוחר מהמועד האמור בסעיף 4 לעיל. במקרה זה יש להודיע לפונה מהו המועד הקבוע בהסדר לבירור פנייתו.

6.

- א. מקום בו קיימת הצדקה לעיכוב מתן התשובה לפונה על-פי סעיף 5 לעיל - יודיע החייל לפונה, בכתב, ובהקדם אך לא יאוחר מ- 45 ימים, מיום קבלת הפנייה, את הסיבה לעיכוב במתן התשובה. ההודעה תכלול גם את ההסברים שנדרשים כאמור בסעיף 5 לעיל.
- ב. במקרה בו עוכבה התשובה לפונה כדין, תינתן לו התשובה בהקדם האפשרי לאחר ההחלטה בבקשתו.

7.

- א. חייל, שקיבל פנייה בכתב מגורם אזרחי, ומצא כי אינו מוסמך לטפל בה, יפעל באחת מהדרכים הבאות:
- (1) יעביר את הפנייה לחייל או לעובד הציבור, שלדעתו מוקנית לו סמכות הטיפול בה, ויודיע על כך בכתב לפונה, בציון פרטים על זהותם ומענם של החייל או עובד הציבור אליהם הועברה הפנייה.
- (2) יודיע לפונה כי אינו מוסמך לטפל בפנייתו, ובמידת האפשר ימליץ לפונה מי לדעתו מוסמך לטפל בפנייה, בציון פרטים אודותיו.
- ב. חייל שהועברה אליו פנייה, כאמור בסעיף משנה א, סעיף קטן 1 לעיל, ישיב עליה לא יאוחר מ- 45 ימים, מיום שנתקבלה על ידו.

חובת הנמקת סירוב

8. חייל, שקיבל פנייה בה הוא מתבקש להשתמש בסמכות שניתנה לו על-פי דין, וסירב לבקשה, יודיע, בכתב, את נימוקי סירובו למבקש.
9. על אף האמור לעיל, פטור החייל מלהודיע לפונה את נימוקי סירובו במקרים הבאים:
- א. כשהדין מקנה לו אפשרות לעשות שימוש בסמכותו ללא מתן נימוקים.
- ב. כשביטחון המדינה או יחסי החוץ שלה מחייבים שלא לגלות את נימוקי ההחלטה.
- ג. כשהבקשה שסירב לה הייתה למנות את המבקש למשרה כלשהי או להטיל עליו תפקיד כלשהו.
- ד. כשגילוי הנימוקים עלול, לדעת החייל, לפגוע, שלא כדין, בזכותו של אדם אחר.
- ה. כשגילוי הנימוקים מעורר, לדעת החייל, חשש לגילוי סוד מקצועי או ידיעה סודית, כמשמעותם לפי כל דין.

בלמ"ט

8.0101
פקודות מטכ"ל, 2 יולי 2001
(בעבר פ"מ 1.0106)

ערר

.10

א. במקרים בהם חייל אינו מנמק סירובו להפעיל הסמכות שניתנה לו, עליו להודיע לפונה מה הסיבה לכך, וכן את זכותו לערער, כמפורט להלן.

ב. הפונה רשאי להגיש ערר, תוך שלושים ימים מיום קבלת הודעה זו, למפקדו של החייל.

ג. על החלטת מפקדו של החייל רשאי הפונה לערער בפני מפקדו של מפקד החייל או בפני האלוף אליו המפקד כפוף, או לרמטכ"ל או לשר הביטחון.

11. מקום בו קובע הדין הליך של ערר או ערעור על החלטתו של חייל - יודיע החייל לפונה על זכותו להגיש ערר או ערעור ויפרט את דרכי הגשתם ומועדיהם.

תוצאות היעדר תשובה

.12

א. החלטה או פעולה של חייל לא יהיו פסולות רק בשל העובדה שהוא לא מילא אחרי הוראות פקודה זו. אולם, בכל הליך של ערר או הליך לפני בית משפט או בית דין, על החייל הראייה כי ההחלטה או הפעולה שלא ניתנה לגביהן תשובה או הודעה כאמור, נעשו כדין.

ב. לא השיב החייל לפניית גורם אזרחי במועדים הקבועים בפקודה זו - רואים בכך, לעניין כל דין, החלטה לסרב לבקשה, ללא מתן נימוקים.

שמירת דינים

13. פקודה זו אינה גורעת מחובותיו של חייל על-פי כל דין אחר, לרבות חובות הנובעות מכללי ביטחון מידע ולרבות כללי התכתובת הרגילים המעוגנים בפ"מ [30.0601](#) - "נוהלי משרד בצה"ל".

תחולה

14. פקודה זו אינה חלה על פניות הציבור לקבלת מידע. על פניות מסוג זה, תחול פ"מ [8.0104](#) - "חופש המידע בצה"ל".

בלמ"ט